

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 39.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rt. Rtty-ny-

Támaszt.

30-as főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, február 22.

Kavajától nyugatra elértük az Adriát.

Budapest, február 21. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Osztrák-magyar osztagok az ellenséget Kozlowtól délkeletre a Strypa mentén egy előretolt állásból kivetették. A repülők mindkét részről fokozott tevékenységet fejtettek ki.

Olasz hadszíntér:

Különösebb esemény nem volt.

Délkeleti hadszíntér:

Albán osztagok osztrák-magyar tisztek vezetése alatt Kavajától nyugatra elérték az Adria partját. Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Repülő-támadás Anglia keleti partjai ellen.

Berlin, február 21. (Hivatalos.) A Wolff-ügynökség jelenti:

Február huszadikán délelőtt tengerészeti repülőgépek támadást intéztek az angol partok ellen. Bőségesen és jó eredménnyel bombázták a Deal-ban levő gyártelepeket, továbbá a lovestofti vasuti és kikötő berendezéseket, ugyancsak a gázgyárat. A lovestofti főpályaudvart és kikötő telepeket többször találták. A gázgyár egy bomba hatása következtében romba dőlt. Dowban két tartálygőzöst bombáztak. Az ellenséges tüzelés és ellenséges repülőgépek üldözése dacára összes repülőgépeink ép-égyben érkeztek vissza. — A tengerészeti vezérkar főnöke. (Miniszterelnökségi sajtóiroda)

(A német repülő-támadás színhelye Anglia déli partvidéke, Londontól mintegy 150 kilométernyire északkeletre.)

Német repülők sikerrel támadták az ellenség telepeit.

Berlin, február 21. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Yperntől északra visszautasítottuk az angolok egy kézigránt támadá-

sát, amelyet a csatornánál levő új állásunk ellen intéztek. Az ellenség Loostól délre egy robbantási töltésben elfoglalt állásunktól kénytelen volt visszahúzódní, a lens-arrasi uton pedig hiába támadott. Repülőgép rajaink több ízben észlelt jó eredménnyel támadták ellenségnek hátrább fekvő telepeit, többek között Fournesben, Pöperinghe-ben, Amiensben és Lunevilleben.

Keleti hadszíntér:

Dünaburg előtt orosz támadások megfiusultak. A kisebb ellenséges előretöréseket az arcvonal más pontjain is visszavertük.

Balkán hadszíntér:

Nincs ujság. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Király és nép.

Arad, február 21.

nem, mint meghódított tartománnyal fognak elbánni.

A háború joggyakorlata megtanított arra, hogy ezt a kettőt jelentős nüanszok választják el egymástól. A fegyverét letevő katona nem mehet vissza polgári mesterségéhez, hanem haditogoly lesz belőle. A lakosság nem kapja vissza, azt a korlátolt önkormányzatot, amely a békekötés után járna, hanem a hódító katonai uralma alá jut. Ezt Nikita is tudja és tudják Lyonban is. Nikita azonban hön szeretett népének ezt a szenvedést nem akarja megtakarítani. És jutalmazul annak, hogy a ernagore mástól éven át a vért költötte az entente-ért, amelyről alig hallott valamit a hegyei között, a királya kiüti a béke poharát kezéből, amelyet oly nagy szomjúsággal emelt az ajkához.

Jelentéktelen epizódja ez a világ-förgetegnek. Montenegró a háborúban túlhaladott álláspont. Azok a csapatok, amelyek rajta végigtapostak, most már Albániában nyomulnak előre és Durazzo alatt vannak, hogy kiugrassák onnét a Balkán másik kiskirályát, Esezad pasát. A Balkán hegemonia egyre biztosabb lesz a monarchia kezében. De jellemző ez újra arra, hogy király és nép között milyen a viszony, mikor a király trónja nincs biztonságban. Szerbia meghódítása után kiderült, hogy Petárnak mennyi szenvedéstől, mennyi kártól lett volna módjában Szerbiát megkímélni, ha kevesebb önzés és kevesebb történelmi hiúság lett volna benne. De erre az önmérséklésre Nikita se kapható. A királyok a nagy pártfogó vendégszeretetében sütkéreznek, vállveregetéseit fogadják, ceremóniákat csinálnak, ujságírók számára nyilatkoznak. És a másik — hát számít az is? Ha már nem tudták a királyt királynak megtartani, akkor torzuljanak föl.

Operett-ország színjátékának utolsó felvonása következik. Ez még humorosan hasonlít ahhoz a peres eljárás-hoz, amelyet a rosszádózókkal szemben követni szoktak. Mikor az árverési hirdetést nem akarja átvenni és azt nem lehet neki kézbesíteni, hát egyszerűen kiszögezik a bezárt ajtajára. Nikitának szabályszerű eljárásával kézbesíteni akarták a kapitulációs okmányt, amelyet otthon maradt miniszterei már elfogadtak és amelynek népe már úgy örült, mint a pokólból való szabadulásnak. Nikita a fegyverletétől elől kiszökött. Mikor már tartózkodási helye hiteltérdemlően meg lett állapítva, elakarták küldeni neki a békekötés okmányát, amelyet a montenegrói alkotmány szerint — mnrt a hegyein és a nyomoruságán kívül csak az alkotmánya maradt meg Crnagorcának — csak a király irhat alá. A monarchia a spanyol kormányt kérte a barátságos kézbesítő szerepre, amelyet az vállalt is.

Kétségtelen azonban, hogy Lyonban nem megy olyan könnyen Nikitának egy ily írás szignálása. Hiszen a franciáktól kap kényelmes szállást, ellátást, sőt udvartartást is. Az orosz kormány erre az állapotra való tekintettel már be is szüntette Nikita évjáradékát. A hajléktalanok menhelyére jusson, népkonyhán étkezzék Miklós, Montenegró királya, nejevel és a kabátjába fogózott miniszterivel.

Mialatt Lyonban a forma felett tanácskoztak, amelyet a spanyol kormány által kézbesített levélre irjanak, hogy tudniillik: „Cimzett ismeretlen, vagy „Elköltözött. Parti.“ Vagy „Nem fogadja el. Refusé.“ — a monarchia rövid kötéltre fogja a kordina kötelét. Ha három nap alatt Nikita válasza nem érkezik meg, Montenegróval nem mint megbékélt országgal, ha-

Ötezer az erzerumi foglyok száma.

— Kétszáz ágyut zsákmányoltak az oroszok. — Hideg és fagy akadályozza hadműveleteiket. — Távirati tudósítás. —

Konstantinápoly—Amsterdam, február 21.

Amsterdam. A Daily Mail jelentő Athénből: Az oroszok Erzerumban oszupán ötezer törököt foghattak el. A várat rohammal vették be, miután nem zárhatták körül. A törökök tábori ágyúikat is elszállíthatták. Az oroszok oszupán kétszáz ágyut zsákmányolhattak.

A törökök meg fogják állítani az oroszokat.

Bukarest. A Minerva Erzerum elfoglalásával kapcsolatban a következőket fejti ki: Mi nagyon jól tudjuk azt, hogy az orosz hadseregnek igen nagy áldozatába került az Erzerum felé való előnyomulás. Az oroszok a kaukázusi offenzívával Anglia érdekeit akarták szolgálni és azt szerették volna elérni, hogy Törökország felhagyjon az Egyiptom ellen való offenzíva tervével. Azt akarták, hogy Törökország a mezopotámiai harctérről vonjon el erőit és a kaukázusi frontra. Ezt azonban nem érték el, mert a törökök ugyan küldenek erősítéseket, de nem a mezopotámiai harctérről elvonott csapatokat, hanem más rendelkezésre állókat. A kiképzés alatt álló csapatokból is napról-napra erősödik a török hadsereg, amely ugy a mezopotámiai, mint a kaukázusi fronton a siker minden kitátásával veszi fel a küzdelmet. Erzerumból az oroszok aligha juthatnak tovább: ebben a megerősített török hadsereg fel fogja őket minden bizonnyal tartóztatni.

Nem bírnak előnyomulni az oroszok Erzerummal.

Bécs. Előrelátható volt, hogy az Erzerum, amelyet csak régi várakjuk védelmeztek, el fog esni, annál is inkább, mert a török hadsereg vasút hiányában nem volt képes utánpótlásról és erősítésről gondoskodni. Csakis két út vezet oda. Az egyik szárazföldi, amely a konstantinápoly—angorai vasúti vonal végállomásától viss Erzerumba. Ennek hossza nyolcszáz kilométer hosszú és összeköti Orményország fővárosát a Fekete-tenger mellett lévő trapezunti kikötővel. Azonban egyik út sem alkalmas a gyors szállításra, mert nagyon el vannak hanyagolva.

Annál bizonyosabb volt, hogy Erzerum az ellenség kezére jut, mert Oroszországnak több vasútvonala visz a kaukázusi határig, tehát az orosz hadsereg folyton kaphatott erősítést. Tiflisből vezet Alexandropol és Karson át, amely hatvan kilométerig megközelíti Erzerumot. Így tehát az oroszoknak kitűnő bázisuk volt a támadásra és az élelmiszer, muníció, valamint tüzérség küldésére, miáltal a vitéz török csapatok elhagyatva küzdöttek, elvágyva anyaországuktól. Csakis a török vitézségnek és kitartásnak köszönhető, hogy ilyen sokáig tarthatták Erzerumot.

Bár előrelátható volt Erzerum elvesztése, mégis sajnálatos, hogy ez megtörtént. Nem azért, mintha valami jelentősége lenne az események további folytatására, mert csakis helyi fontossága van a dolognak. Még csak a perzsa, valamint a mezopotámiai fronton sem lesz hatása. A város bevételé nem jelenti egyúttal azt is, hogy megnyílt az oroszok számára a kapu Orményország bejáratába, mert hiszen vasúti hiányában az oroszok sem bírnak előnyomulni

a hóval borított nagy hegyeken. Az ottani óriási hidegeket még az orosz katonák sem bírja elviselni.

Idejében visszavonult Erzerum védőserege.

Genf. A párisi sajtóban bizonyos csalódást kelt az a pétervári beismerés, hogy az erzerumi török helyőrség meg idejében visszavonult. A radikális sajtó kritizálja a nagyherceg táviratának misztikus hangját, amellyel a vár elestét bejelenti. Ugyanaz a stílus ez, amellyel Lemberg elestét adták a világ tudtára. Ha mérlegeljük az azóta nyilvánossá lett eseményeket, az orosz sikereket nagyon is elővigyázatosan és óvatosan kell fogadni.

Luganó. A „Corriere della Sera” szerint a törökök Erzerumtól mintegy tizenhét kilométernyire nyugatra vonultak vissza.

Nikolajevics Erzerumban.

Pétervár. Nikolajevics Miklós nagyherceg Erzerumba utazott.

Hogy jutnak a szeretetadományok Szibériába?

(Svéd megbízottak ellenőrzik a szállítást.)

Távirati tudósítás.

Budapest, február 21.

Az Oroszországban fogságban levő katonáinknak szánt szeretetadományok, meleg ruhák, fehérművek és egyéb ruházati cikkek gyorsan juttathatók el rendeltetési helyükre. Hadvezetőségünk segélyakciójának a szép sikerét maguk a hadifoglyok igazolják, akik jelentik, hogy a nekik szánt szeretetadományok pontosan és rövid időn belül eljutnak hozzájuk.

A szeretetadományok transportja Svédországon keresztül történik. Teschenen és Sessnitzén át szállítják az adományokat Rügen és Trelleborg szigetekre. A szállítás 20–30 tehervaggonból álló vonattal megy végbe és a szeretetadományok vonata nagy gyorsasággal száguld célja felé.

Stockholmból hajón a finn Mantiuotora kerülnek az adományok, ahol az orosz kormány teher szállító vagonokat bocsát rendelkezésre a Szibériába való továbbtranszportálás céljaira. A szeretetadományok vonatai svéd megbízottak kísérik oroszországi útjában. Ezek a svéd megbízottak gondoskodnak az adományok kiosztásáról is és kézi bevásárlások céljaira dus pénzkészlet áll rendelkezésükre.

A szeretetadományok első vonata már hónapokkal ezelőtt Irkutskban rakodott ki, a második vonat Omszkban. A harmadik vonat december végén jutott el Irbitbe, a negyedik december 16-án Krasnojarskba, az ötödik rendeltetési helye Csita volt, a hatodik vonat Udinsk, a hetedik Semipalatinsk. További vonatok u. on vannak a finn Mantiuotokba, a Balti-tenger jégviszonyai azonban némi nehézségeket támasztanak.

A szeretetadományok akciójának anyagi sikere igen jelentős, mert a nélkülöző, kimerült és beteg katonák ezzel jutottak e révén az északi tél zordonságát enyhítő meleg ruhához,

cipőhöz és egyébekhez. Még nagyobb a humanus akció erkölcsi hatása. Idegenben sanyalódó véreink lelkét acélosták meg az otthonról érkezett adományok, a szeretetnek nemes bőkezősége, amelyre nehéz napjaikban oly nagy szükségük van.

Csak egység biztosíthatja a győzelmet.

(Egy német ezredes a helyzetről. — Keszenlétben minden fronton.)

Távirati tudósítás.

München, február 21.

Medicus bajor ezredes a Münchner Neueste Nachrichten hasábjain értékes cikkben ismerteti a harctéri helyzetet. A többi közt a következőket mondja:

Nevezetes évfordulóhoz jutottunk. A legfelsőbb hadvezetőség éppen egy évvel ezelőtt jelentette, hogy a kilencnapos masuri téli csatát győzelmesen befejeztük. Csaknem teljes bekerítéssel megvertük a tizedik orosz hadsereget, amelyből százharminc ember került fogságunkba és háromszáz ágyú jutott a kezünkre. Ez a nagy győzelem mértőföldkére volt a háború további nagyszabású küzdelmeinek. Ettől az időponttól lehet számítani páratlan előnyomulásunkat a Duna ellen, valamint Galiciában. És nemcsak keleten, hanem a Balkánon is diadalmasan hordoztuk meg zászlóinkat, miáltal a nyugati fronton és az Alpokban sikeresen megálltunk a helyünket az ellenség offenzívájával szemben. Az ellenség táborában csak most eszmélnék rá, hogy a győzelmet csakis az egység biztosíthatja. Erre törekszünk, csak hogy úgy látszik, nem nagyon szeretnek vele. Briand római látogatásának eredményeképpen azt hirdetik, hogy csak március elején áll össze Párisban a legelső haditanács. Csak hogy, amíg ennek a határozatait végrehajtják, ismét hosszú hetek fognak elmúlni. Már ez a terv is magán viseli a dilettantizmus bélyegét, különösen, ha arra utalunk, hogy eleve nem a vezérkarok, hanem az államférfiak tölnek össze és hogy határozataikat megvalósítás végett a vezérkarok közös konferenciájára elé terjesztik. Csodálatos, hogy most, mástól esztendővel a háború megkezdése óta, gondol az entente arra, hogy operációit közös vezetés alá vesse. Bizonyos, hogy eddigi hadműveleteiben hiányzott a közös vezetés.

Bármit is határoznak és még ha egységre jutnak is, mindez nem teheti meg nem történté az eddigi történeteket, mert az elmulasztott alkalmak soha többé nem térnek vissza. Ellenfeleink vezetőférfiai ezt éppen olyan jól tudják, mint mi, azonban még mindig nem ismerik be tehetetlenségüket és egy utolsó kísérletet tesznek, hogy fegyverrel fordítsák maguk javára a helyzetet. Aki visszaemlékezik a franciák őszi offenzívájára, jól tudja, hogy ugyanakkor, amidőn sikerrel kivedtük ezt a nagy támadást, heves harcban álltunk az oroszokkal, valamint szövetségeseink, Ausztria-Magyarország is győzelmesen megállította a helyét az Isonzó-fronton az olasz offenzívával szemben. És ugyanakkor, amidőn egyszerre több fronton védekezésre szorultunk, olyan erősek maradtunk, hogy megkezdhattuk balkáni offenzívánkat.

Ezért tehát teljes bizalommal várjuk a bejelentett közös és általános offenzívát. Bármit is határoznak a négyes szövetség legfőbb tanácsa, készen talál minket minden fronton.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: Berkv Lili vendégfelléptével „Éva”.
 Szerda: Berkv Lili utolsó vendégfellépte „A kisasszony férje”.
 Csütörtök: „Vagy ő, vagy senki”, operett újdonság először.
 Péntek: „Vagy ő vagy senki”.
 Szombat: délután mérsékelt helyárakkal ifjúsági és pápius előadás „Peleskei nótárius”.
 Este: „Vagy ő vagy senki”.

Therese Raquin.

(Filmrészlet hat részben, írta: Zola Emil.
 Bemutatja az Uránia színház.)

Az irodalmiság felé törekvő kinematográfia, amely régebben a „Germánia”, „A kilencedik parancsolat”, utóbban az „Alagút”, „Rák”, „Salamhó”, „Szegény gazdag” képekkel igazi eredményeket ért el: most Zola egyik leghatalmasabb és legmegragzóbb művét örökítette meg. Zolának gigantikus szemléltetése, szkeptikus világlátásának lenyűgöző hatása sugárzik, abból a filmből. Ebben az regényben az embereket kicsinyesnek, önzőnek, aljas lelkeknek rajzolja, de viszont ezzel szemben a lelkiismeretnek az erejét teszi a serpenyő mások oldalára. Szó a mérleg azt mutatja, hogy az emberekben alapjában véve mégis csak megvan a jónak csírája, mert aki gonosz, azt ennek emléke élete utolsó percéig kíséri.

Ime, Therese Raquin szeretője is megöli a gyönyörű nő idejét a férjét, az asszony félt, határozott beleegyezésével. S most jön a Zola erkölcsi tétlenség igazolása, bárha a büntetést ki nem tudódhatnék, az önvád az örökös macangolias a bűnben elkegyezett házaspárt a macskák adják tudtára az áldozat anvjának bűnüket s utána mezenyúlva keresik a halált. Nem-e minden szavában és minden vonatkozásában igazi vérbeli Zola ez a téma? Vérben fogamzott szerelem, gyilkos szíveknek vonzódása, a bűnnek vértől szagos tertióiban a szerelem nem tud megtisztulni, kiemelkedni érméinek magasztosságával, bele kell sülyedni a sárba, melyből eredt.

Ezt az idegrázó, lenyűgöző élményt dolgozta fel a film. A legelső jelenetektől, az utolsó pillanatig mintegy varázsló erejével nyűgözi le a mély értelmű jeleneteivel a közönséget. Pompás rendezésben, kitűnő játékokban varázsolja elénk és érteti meg velünk a meggrázó erejű sötét tragédiát. S ha még hozzászámolunk azt, hogy Maria Carmi, akit a mozi-közönség olyan előnyösen ismer, e szerepben éri el alakításának legfőbb művészi fokozását: úgy megállapíthatjuk, hogy a mozi legodább híveit is ez a film bámulatba fogja ejteni. A színház pedig csak elismerést érdemel, ha a film-piacnak késégtelenül egyik legnagyobb eseményét ilyen gyorsan mutatja be közönségének.

A rezervista kadet.

(Nagyszabású filmbemutató az Apolló-színházban.)

Arad, február 21.

Hullámzó embertömeg az Apolló előtt, színlígg telt nézőtér, lelkesülő, tapsoló emberek... ezek „A rezervista kadet” mai premierjének külsőségei. A darab művészi értékét megállapítanunk szinte fölösleges a budapesti és a bécsi bemutató óriási sikere után. A rezervista álma című háborús kép nagy tetszést váltott ki a publikumból, nem minden érdem nélkül, de „A rezervista kadet” még gazdagabb a háborús motívumokban s a mi még hiányzott az előbbi filmből, azt teljes tökéletességében kapjuk az utóbbiban.

Egymaga a film is nagy kultureseménye a háborús időknek, s melyek vértől itatott levegőjét érezzük a drámában, de Lohár kísérő zenéje még hangulatossabbá és élvezetesebbé teszi „A rezervista kadet” megkapó szűzségét.

A rezervista kadet története is, mint minden mozzanata az életnek, szerelemből fakad s aztán vágtat át a történelmi napok véráz-

tatta földén. Szivettépő, szomorú jelenetek következnek, szinte szeretnénk segíteni a szenvedő családon, s végül felragyog a szemünk, felmelegszik a szívünk: a halottnak hitt kisdadét előkerül, s most már ahol a bánat ült tanyát, ott a boldogság meleg napsugara fogad: a visszatérő hős katonát...

Különösen a dráma háborús tömegjelenetei ragadták meg a publikum figyelmét s egy-egy lelketemelő, idegfeszítő harctéri kép után önkéntelenül összehúzódtak a tenyerek.

A rezervista kadet a sikerek sikerét hozta meg az Apolló-színháznak. Még három napig marad műsoron a nagykonzerciójú háborús dráma. Naponta négy előadást tart az Apolló. Az első pontban 5 órakor, a második negyed 7 órakor, a harmadik fél 8 órakor, a negyedik 9 órakor kezdődik.

* A színház hírei. **Vagy ő, vagy senki** operett újdonság. Everser zene ez már magában elég ahhoz, hogy a közönség a legnagyobb érdeklődéssel nézzen a bemutató elé. Végtelen szellemes mulattató szöveg és hamisítatlan igazi Everser-zene. Primadonna versenyt. Két vezető nő szerep van az újdonságban: Horvát Mici és Z. Várdi Margit; előbbi meghódít egy főhadnagyot (Barics) utóbbi a kutyamódot (Gócs), azonkívül vezető szerep jutott Polósr S., Bankóné, Lősi M., Harold stb. A népszerűség és a rendkívül hatásos nagyszabású operettje minden előadásnál zsúfoló házakat eredményez és bizton reméljük, hogy nálunk is meg lesz a kívánt nagy siker. Berkv Lili kedden a Tatárjárás pompás operettben lép fel és holnap továbbéltéptől megismétli a társulat a *Kisasszony férje* kitűnő vizjátékot. Előkelőzetlen Tancosné Grün Lili újdonságok.

* **Vízszahangverseny.** B. Szalay Aranka és Békési Pál főle zeneintézet jól sikerült ifjúsági növendék hangversenyt rendezett vasárnap. Különös érdeklődésre számíthatott a hangverseny már csak azért is, mert tulnyomó részben egészen fiatal szereplők léptek a dobogóra, hogy a szépségű hallgatóságnak bemutatassák eddigi tudásukat. A kis szereplők tudását korukhoz viszonyítva, igen ügyesek voltak. A zongorán Schöer Elza, Eckert Aranka, Ursi Vilma, Prinz Rósi, Rosenstein Irma, Stern Magda, Henoz Erzs, Prinz Emma, Rohm Gabriella, Balogh Edit, Gál Manci, Quirini Ernő, Szeredán Anna, Rosenthal Helén, Lősi Ilonka. Külön ki kell emelni a kis Pál Adélt, a ki a „Balaton háborgása” című ábrándot korát meghaladó felfogással játszotta.

Lesskó Delinke nevével előreláthatólag fogunk még a nagy hangverseny termek podiumján is találkozni.

Meglepően határozott és bátor fellépése, játéka és már most is ügyes technikája kellő továbbképzés mellett szép reményekre jogosít.

Hegedűn Kolumbán Pál, Schvarcz Klári játszottak igen ügyesen.

Meg kell emlékeznünk Baros Kamilla igen hangulatos énekéről és végül Fischer Jolán kellemos és igen hajlékony hangjáról, amelylyel Beethoven: Adalide dalát adta elő.

Az est sikerével úgy a szereplők, mert taps volt bőven, úgy a közönség, valamint az intézet, a mely a szorongásig megtelt, meglehetnek elégedve. (K. K.)

* **Éva helyett Tatárjárás.** Jérai Sándor betegség miatt a holnapra hirdetett Éva helyett Berkv Lili vendégfelléptével a Tatárjárás operett kerül színre, melyben a vendégművész nő Mooryoray kadettet játsza. — It'stúgi és népies előadás. Szombaton f. hó 26-án délután 3 és 6 órai kezdettel mérsékelt helyárakkal Gál Mózes klasszikus énekes bohózatát A peleskei nótárius van műsorra tűzve. A legnagyobb eredeti magyar bohózat író, e klasszikus darabja a legnagyobb és legkedvesebb szórakozást nyújtja úgy a felnőtteknek, mint az ifjúságnak az előadásban részt vesz az egész személyzet.

* A szombati második kamarazeneestély műsorának jelentékeny részét Vas Sándor adja, úgy mint Telmányi az első estélyen, mely oly szép összeget juttatott a világhírű 33-ásoknak s a művészeknek erkölcsi sikert. Vas Sándor különösen kedveskedni óhajta itteni nagyszámú tisztelőinek, közt vánságra Schumann Gyermekekjelenetét fogja játszani, melyekkel a külföldön sok év előtt hírt nevé mint poszta lelkű Anschlag-művész megalapította. A sajtó önmagát multa felül a superlatívusokban, melyekkel a fiatal művész Schumann interpretációjának adózni akartak. „Költő a zongora mellett”, „Heine am Klavier” mondta egyik, „kinyilatkoztatás” írta egy másik, míg egy amerikai lap drezdai tudósítója azt írta: The Hungarian Chopin (a magyar Chopin). De hát ki nem ismeri ezeket az isteni egyszerű és mégis oly differenciált remekbe készült képeket? A „Träumerei”-t, az „Am Kamin”-t s a többi holdsugárból font bájos bánatos hangulatokat! Schumann gazdag, rajongó, tüzes forradalmár s mégis oly gondolatától és hangulatától nehéz, borongó romantikusan ábrándozó germán lelkét közelebb akarja Vas Sándor az aradi közönségnek hozni, mint a mennivre azt a gyér zenekari és a nagy ritkaságúba menő vonósnégyes és dalestélyek tehetik. Azért az oly ritkán hallott nagy vonású és óriási nehézségű Toccátát is elő fogja adni, melyet Aradon még senki se játszott. Szóval kiváló művészi élvezetben lesz része a klasszikusan szépet mindiohban megkedvelő közönségnek. Telmányi és Buttkayné egészítik ki az érdekes műsort.

LEGUJABB.

Erkezett őjjel 2 órakor

Budapest. A Pester Lloyd jelenti a sajtóhadiszállásról: **A negyedik Isonzó-cuata után az olasz király átakarta adni a főparancsnokságot Cadornának, aki kérte, hogy amíg Görz nincs elfoglalva, halassza el elhatározását.**

Stockholm. A holnapi duma-megnyitás alkalmából a személyforgalmat Pétervár és Moszkva között valószínűleg politikai okokból kitályolag beszüntették a duma ülészakának tartására.

Rotterdam. A Manchester Guardianban sir Arthur Evans nyíltan elmondja, hogy a montenegrói hadsereg azért kapitulált, mert az entente a monarchia szláv-lakta vidékeinek egy részét Olaszországnak ígérte s a montenegrói hadsereget munició és élelem nélkül átengedték sorsának.

Athen. Drama képviselőket, Triantaphyllu-t, Venizelosz párthívét és kebeitartóját hazaárulásért letartóztattak. Az angoloknak katonaititkokat arult el.

Paris. Az entente vezérkarának közös értekezését február 25-ről április 9-ig elhalasztottak.

Berlin. Athéből jelentik: A négyesszövetség követel megjelentek Szkuludisznál és köztölték vele, hogy Kréta szigetet tengerészeti támaszpontul elfoglalják. Az angol és francia flotta a Szuda öbölben, Drepanoban csapatokat fognak kihasználni. Szkuludisz erőlyesen tiltakozott.

Berlin. A Lokalanzeiger jelenti az orosz határról: A szkupsztina legközelebb eddig ismeretlen helyen üléseket fog tartani. Pasicsot hevesen meg fogják támadni, mivel elmulasztotta idejében megindítani a béketerálgyalásokat.

Bratianu Besszarabia birtokáról.

— Románia tudatta Oroszországgal törekvései célját. — Carp akciója. —

— Távirati tudósítás. —

Bukarest, febr. 21.

A „Balkanska Posta” című bolgár lap a következő nyilatkozatot közli, amelyet állítólag egy Poklevski Koziel, bukaresti orosz követ közvetlen környezetéhez tartozó személyiség tett volna:

Január havában Bukarestbe pontos értesülések érkeztek arról, hogy az angol-francia hadsereg elleni offenzíva küszöbön áll. A négyesszövetség képviselői akkoriban felkeresték Bratianu miniszterelnököt és Románia terveit érdeklődtek. Epy Bratianuval folytatott megbeszélés folyamán Poklevszki kifejtette az orosz kormánynak a balkáni kérdésben és ezzel kapcsolatban Románia magatartása kérdésében foglalt álláspontját.

Poklevszki kinyilatkoztatta, hogy Románia akkor léphetne a legkedvezőbb körülmények között akcióba, amikor a központi hatalmak hadserege a görög-makedóniai angol-francia csapatok ellen indul. Ily módon valószínűsíthető, hogy Románia nemzeti egységét. Hogy azonban alapja legyen Románia beavatkozásának, a központi hatalmaktól Erdély nagy részének átengedését és biztosíték adását kell követelnie arra nézve, hogy ama görög területek, amelyekre a harcok fognak folyni, Görögországnak lesznek visszaadva.

Besszarabia kérdésében az orosz követ állítólag a következőben nyilatkozott:

„Oroszország teljes biztosítékot ad arra nézve, hogy a háború után a besszarabiai románok iskolai és templomi autonómiát kapnak.”

Az orosz követ nyilatkozatait Anglia és Franciaország képviselői támogatták.

Bratianu román miniszterelnök a négyesszövetség ajánlatára a következő választ adta:

— A román kormány mindenekelőtt úgy találta, hogy Romániának folytatnia kell eddigi semleges politikáját, amely által egyedül érheti el a román nép nemzeti egységét. Románia aspirációi Besszarabia felé törnek és a román kormány nem elégedhet meg az ezen tartománynak adandó iskolai és templomi autonómiával. A balkáni helyzet — mondta állítólag Bratianu — radikális változást szenvedett, mely a négyesszövetség előző kedvező helyzetét kedvezőtlené tette.

Szerbia összeomlása, a dardanellai akció felhagyása, a csekséi románokra jogosító szaloniki expedíció alkalmasság arra, hogy Romániát eddigi magatartása megőrzésével bírják. A négyesszövetség ezen kudarcai folytán Románia nagy pesszimizmussal néz az entente győzelmi lehetőségei elé.

Hogy ha az entente szaloniki expedíciója kudarcot vall, akkor Románia a központi hatalmak oldalán kénytelen akcióba lépni, mivel a négyesszövetség akkor utolsó balkáni támpontját is elvesztette és Románia minden oldalról győzők által körülvéve, nem akarunk Szerbia és Belgium sorsára jutni.

Bratianu eme nyilatkozata okozta tehát, hogy a négyesszövetség lemondott arról a reményről, miszerint Románia az oldalán fog a központi hatalmak ellen akcióba lépni.

Bukarest. A mai román lapok jelentése szerint Becsbol való visszatérte óta tegnap másodszor fogadta a

román király Carp Péter látogatását. Politikai körökben ezen ismételt kihallgatásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Bukarest. Ferdinánd román király tegnap hosszasan tanácskozott Bratianu miniszterelnökkel és Porumbaru külügyminiszterrel.

Bukarest. A bukaresti lapok jelentik:

A német követségen tegnap Carp Péter és Busche német követ között hosszasan tanácskozás volt.

Bukarest. A bukaresti lapok reprodukálják a Szófiában megjelenő „Balkanska Posta”-nak Porumbaru román külügyminiszterrel folytatott beszélgetését.

A miniszter több politikai híve előtt állítólag a következőleg nyilatkozott:

— Romániának mindezekig nem áll szándékában jövődő magatartását elárulni. A román kormány ezidőszáig a két hatalmi csoport nyomása alatt áll a így magatartását teljesen a harcéri események fogják eldönteni. Végül is Románia ahhoz a hatalmi csoporthoz fog csatlakozni, amely a legtöbb biztosítékot nyújtja neki és a legelőnyösebb feltételeket szabja meg.

Kiviteli tilalom és gabonaszállítás.

(Románia gazdasági politikája.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, február 21.

A bukaresti lapok jelentik:

A kamara tegnapi ülésén Constănescu Sandor, a koronauradalmak minisztere törvényjavaslatot terjesztett be a termény és származékai, a hüvelyes vetemény, a len és repce olaj exportálásának tilalmára vonatkozólag.

Kivételt képeznek az eddig fogatósított vásárlások, amelyeknél a központi bizottság járt el közvetítőként (20 ezer waggon az osztrák-magyar és németeknek, 80 ezer waggon az angoloknak és 100 ezer waggon az osztrák-magyar-németeknek), vagy amely vásárlásokat a bizottság jóváhagyott.

Kivételt képeznek továbbá azon termények eladásával is, amelyeket a beviteli központi bizottság közvetítésével eszközölnék olyan áruk kompenzációjaként, amelyek Romániának fontosak.

A kamara a törvényjavaslatra ki-mondotta a sürgősséget.

Megírtuk már, hogy az osztrák-magyar-német konzorciumnak eladott 100.000 waggon romániai termény adásvételi szerződését aláírták. Ujabbi értesítés szerint a román kormány hivatalos lapja jelenti, hogy a szerződés egyik feltétele, miszerint Németország mindazon mozdonyok, waggonok és kellekek szállítását teljesíti, amelyeket Románia még regebben rendelt meg.

Ugyancsak a bukaresti lapok jelentik:

Ujabban a következő áruk szállítását engedték meg Románián át: Bulgáriából 23 waggon babot, Ausztria-Magyarország részére Ramadonon és Predealon keresztül; Németországból két waggon papírt Törökországnak, Bazargic—Oboriszeán át; végül 20 waggon cserzőanyagot Bulgáriából Ausztria-Magyarország részére, Predealon keresztül.

Két aradi pénzüintézet beszámolója.

(Az Aradmegyei Takarékpénztár és a Polgári Takarékok közgyűlése.)

Az Aradi Hírlap tudósítása.

Arad, február 21

Vasárnap délelőtt Arad két tekintélyes pénzüintézet tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen az igazgatóságok ezuttal teljesen háboruban töltött esztendő sárátkodásáról számoltak be. Nem meglepő, hogy hét olyan erős intézet, mint az aradi pénzüpiacon szilárd-ságával és erejével egyaránt vezető szerephez jutott és ezt a szerepet be is töltő Aradmegyei Takarékpénztár és a szép fejlődésben levő Polgári Takarékpénztár, a háborús esztendőről is a legkedvezőbb eredményekről számoltak be részvényeseiknek. Az aradi pénzüpiacon szilárd-ságának és országsszerető elismert jó hírnevének egy-egy újabb bizonyossága és feltüntetése minden pénzüintézeti beszámoló.

A két közgyűlésről alábbi tudósításaink számolnak be:

Az Aradmegyei Takarékok.

A részvényesek nagy számának jelenlétében tartotta tegnap délelőtt tíz és fél órakor az Aradmegyei Takarékpénztár rendes évi közgyűlését. Az igazgatóság által előterjesztett jelentéséből a részvényesek meglegedéssel értesülhettek arról, hogy az intézet az elmúlt üzletévben is híven követte hagyományait, a melyek őt a vidék egyik legelső pénzüintézetévé emelték.

A közgyűlést Kintzig János főispán elnök nyitotta meg üdvözlőve az egybegyűlteket. Konstatálta, hogy a közgyűlést szabályszerűen meghirdették, a részvényesek közül százhetvennyolc 2842 részvényt tettek letétbe, megjelant 71 részvényes, akik 1322 részvényt és 958 szavazatot képviselnek. A jegyzőkönyv vezetésére Mandl Vilmos dr. intézeti ügyész, annak hitelesítésére Neuman Dániel bárót, Múlek Lajos drt és Keresztes Gyula drt kéri fel.

— Az előterjesztendő zárszámadások és igazgatósági jelentés — mondotta — hi képt nyújtják az elmúlt üzletévnek. Azak a pénzüintézetek, amelyek háborús üzletekkel, hadseregszállítások finanszírozásával nem foglalkoztak, nagyon súlyosan érezték azt a káros hatást, amelyet a háborús közgazdasági életünkre gyakorolt. A hitelkeresés ügyeiv n teljesen megszűnt, a pénzhiány nemcsak az eredményezte, hogy a takarékpénztárak emelkedtek, hanem egyuttal azt is, hogy a külföldi-ségek befolytak. Harcéri nagy sikereink párhuzamosan a közgazdasági harc sikerével biztosított fogják számunkra a végleges győzelmet a annak eredményeképp — remélhetők — nem már rövid időn belül — a békét. Akkor tég és szeles perspektivák nyílnak meg a pénzüintézetek számára, amelyek azokat fokozott tevékenységre fogják sarkalni, így a mi pénzüintézetünk is.

Altalános éljenzés követte a szavakat, majd Ring Géza vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság évi jelentését.

Mérlegünk számcsoporthai — mondotta — az előző évekkel összehasonlítva a megszokottnál nagyobb előfordulásokat mutatnak az egyes telekességak egymáshoz való arányában és főképpen nem várt nagy pénzösszegekről tanuszkodnak, ami egyrészt a betétek rendkívüli felgyűlésében, másrészt a kihelyezések tetemes megoszlásában nyilvánul meg. A háboru kitörésekor nem remélt és az eddigi tapasztalatok ellenére várakozáson felül jelentősebb pénzösszegekben nem szabad kizárólag gazdasági és ipari termelésünk eredményét látni. A pénzösszegek torrása tekintélyes részben pénzre átváltozott, produktív használatukról elvont javakból s a népelemezéssel és a háboru célokat szolgáló termeléssel kapcsolatban nem álló ipari és kereskedelmi tevékenység megbénulása folytán felzárkózott és időleges elhelyezést kereső tőkékből ered. Meggyőződésünk, hogy a háboru megszűnésével ez a pénzösszeg hamar meg fog szűnni és a várható fellendülés a gazdasági élet minden ágában nehéz feladatok megoldása elé fogja állítani a pénzügyi intézeteket.

Az intézetnél a második hadikölcsönre 4.426,300 korona, a harmadik hadikölcsönre 10.754,950 koronát jegyeztek, úgy, hogy az 1914. évben az első hadikölcsönre történt 4.660,550 korona jegyzéssel együtt az intézet eddig összesen 19.841.800 koronával járult ahhoz, a minden várakozást felülmúló tényes eredményhez, amellyel az ország a háborúval kapcsolatos kiadások szükségleteinek fedezéséről gondoskodik. Az intézet saját tőkéjére részére összesen 1.500,000 korona értékű hadikölcsönt jegyzett.

A betétek álladéka, dacára a hadikölcsönjegyzések céljaira tényleg kifizetett öt milliót meghaladó összeg elvonásának 4.170.000 koronával emelkedett.

Váltótőkéink — folytatja a jelentés — a háboru kitörése óta hét millió koronával apadt. Visszeszámításban nincsenek váltóink. Közel két millióra rugó visszafizetések történtek folyó számla adósságaink részéről. Ugyancsak csökkent az ingatlan- és záloglevél kölcsönök álladéka együtt 650,000 koronával. Az apadások indokai a teljesen szünetelő pénzkereslet és a pénzösszeg, de talán lehet a törlesztések mérvéből kihelyezéseink minőségére is megnyugtató következtetést levonni.

Az összeforgalom az 1915. évben 667,500,000 korona volt, az 1915. évi mérleg szerinti tiszta nyereség pedig az előző évről áthozott 60,000 koronával együtt 867,420,24 korona, amelynek felosztását az igazgatóság a következőképpen indítványozza:

A részvénytőke 5 százalékos kamata 337,500 kor., 10 százalékos a tartalékalapnak 46,992,02 kor., 8 százalékos jutalék az igazgatóságnak 37,598,60 kor., 4 százalékos a vezérigazgatónak és a tisztviselőknek 18,796,80 kor., összesen 103,882,42 kor. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjaként 1915. évre 6000 kor., 6750 drb részvény osztalékának 100 koronára leendő kiegészítésére felülosztalékként 337,500 kor., Jótékony és kulturális célokra az igazgatóság rendelkezésére 6000 kor., 6750 drb osztalék részvény nyugtábelvételére 2565 kor., a tisztviselői nyugdíjalap gyarapítására 12,472,82 kor., az 1916. évre átvételendő 62,000 korona.

Előnk éljenzés követte ezt a bejelentést, majd beszámolt az igazgatósági jelentés az új. Neuman Adolf báró által újodékozott 11.700 koronából létesített Neuman Samu

alapról s elparentálta az elhunyt Waltisch Armin, az intézet igazgató-választmányának tagját.

Miután a részvényesek az indítványt elfogadták, nevükben Bing Hugó mondott hálás köszönetet az igazgatóságnak. Kintzig János elnök indítványára köszönetet mondott a közgyűlés a tisztviselői karnak fáradhatatlan munkásságáért, végre Múlek Lajos dr. indítványára a lejárt igazgatósági felügyelő-bizottsági és választmányi tagsági mandátumokat egyhangulag két, illetve három évre meghosszabbította.

A közgyűlésen Kintzig János főispán elnöklésével jelen voltak: Vásárhelyi József, Leopold Zeigmond, Wadowszky Gusztáv, Ring Géza, Fodor Gyula, Neuman Dániel báró, Tenner József, Szuchy József, Székely Árpád, Mandi Vilmos dr., Weisz Márkus, Neuman Herman, Strasser Győző, Deutsch Andor, Luszsig Armin, Münz Márton, Mategowaky Karoly, Kelle Gyula dr., Biró Albert, Löffler Jakab, Tagányi Gusztáv, Rosenfeld Herman, Kopp János, Sugár Károly, Érsek Gábor, Schreyer Viktor, Bock Róbert dr., Kolzander Ignác, Friedmann Gyula, Stauber József, Oravecz Miklós, Tisch Mór dr., Holländer Miksa, Somogyi József, Billich Miklós, Unger Ferenc, Embey Ivan, Grób Jenő, Raiber Henrik, Braun Mór, Freud Fülöp, Bender György, Fischer Dezso, Robitzek Samu, Pócs József, Bang Hugó, Steiner Vilmos, Pick Ernő, Jelinek József, Ekes Ármán, Kráitz Lajos dr., Neuman Alfréd báró, Schwarz József, Neumann Miksa dr., Bruckner Géza, Vörös László dr., Múlek Lajos dr., Varjaasy Lajos, Seidner Sándor, Schwarz Adolf, Schwarz Herman, Kohn József, Dánoki Nagy Lajos dr., Donath Simon, Maresch Gyula, Kohn S. N., Goldschmidt Sándor, Fuchs Ignác, Neuman Károly, Dániel Endre, Réthy Viktor, Löbl Gyula, Szathmáry Mihály, Vásárhelyi Dezso, Keresztes Gyula dr., Weisz Dávid, Issekutz László dr., Holländer Ignác, Laczay Endre, Kadas Kálmán, Kollmann Ármán, Adorján Jenő, Issekutz Géza, Waltisch Ral, Lichtmann Ferenc.

A Polgári Takaréka.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár, a vidék egyik legkomolyabb és legtekinélyesebb pénzügyi intézete tegnap tartotta a rendes évi közgyűlést. A beszámolón a részvényesek nagy számban jelentek meg s örömmel konstataáltak, hogy az intézet vezetőségének munkája megemertette az idén azt a kitűnő eredményt, mely ezt a takarékpénztárt évről-évre oly hatalmassá és virágzóvá fejlesztette. A sikerért bőségesen jutott ki az elismerés meleg hangja Nattland Bernát vezérigazgatónak, az intézet igazgatóságának és a háboru következtében megtögyatkozott szamu munkás tisztviselői karnak.

A közgyűlést Keresztes Gyula dr. igazgatósági elnök nyitotta meg a részvényesek üdvözlésével. Megállapította mindennek előtt a közgyűlés határozatképességét. A közgyűlés előtt 2152 darab 800 koronás, 1734 darab 160 koronás névértékű részvényt tartottak le, megjelent a közgyűlésen 75 részvényes 220 szavazattal. A jegyzőkönyv vezetésére Banti Sándor cégvezető titkárt és annak a hitelesítésére Tótfőssy Géza dr-t és Reichner Károlyt kérte fel. Ezután az intézet veszteségéről számolt be, szép szavakban parentálta el Urbán Iván bárót, az intézet elnökét, két igazgatósági tagját Mittler Izidor dr-t és Grünok Károlyt és végül a bíráló választmány hét tagját. Urbán Iván báró elhagyásával igazán jelentős nagy veszteség érte a takarékpénztárt, melynek fellendítésében határozatlanul érdemeket szerzett. Ugy ő — egyéniségének súlyával és tekintélyével — mint a két igazgatósági tag fáradhatatlan tevékenységükkel és előkelő társadalmi pozíciójukkal az intézet reaktíválása óta meleg szeretettel vettek részt abban a nagy munkában, mely az intézet nagyságát és tekintélyét emelte.

Ezután Stein Zeigmond cégvezető titkár felolvasta az igazgatóság jelentését, mely körülményesen számolt be az intézet működéséről. A jelentés meleg szeretettel emlékezik meg Winkler József igazgatóról, Wally György főpénztárossal, Nyáry István, Mihajlovich István és Valerian László könyvelőkről és Tóth János, Kiss Mátyás hivatalosolagokról, akik fegyverrel veszik ki részüket a haza védelméből s akik közül Nyáry Istvánt, mint 33. gyalogezredbeli főhadnagyot a signum laudis-sal Valerian László honvéd hadnagyot az ezüst vitézségi éremmel tüntették ki, Mihajlovich János pedig Lemberg visszatoglalásánál orosz fogságba esett. Beszámolt a jelentés arról is, hogy teljes erejével igyekezett az intézet a hazafias akciók szolgálatába lenni. A hadikölcsönök elhelyezéséből sikeres tevékenységet fejtett ki, amennyiben a három hadikölcsönből ügyfelei által 3,486.650 koronát jegyeztetett, maga az intézet pedig egy millió koronát jegyzett. A hadijótékonyosság terén és minden alkalmat megragadott az intézet, hogy adományával a jótékony célokat szolgáló intézményeket támogassa.

Hogy a nyereség nagyobb arányban nem fokozódott — mondja a jelentés — az egyrészt az elmúlt év háborus viszonyainak tulajdonítható, melyek az intézet a normális időbeni rendszeres nagy forgalmát korlátozták, másrészt pedig annak, hogy a hadikölcsönök befizetésére állandóan nagyobb összegeket kellett készletben tartani és így ezen tőkék, melyek máskor haszonhajtó újabb üzletek finanszírozására lettek felhasználva, nem növelték kellőleg a múlt évi jövedelmet.

Egyáltalában az elmúlt évben csak azon vállalatok és intézetek, melyek áru üzletekkel vagy badi cikkek gyártásával is foglalkoztak és különösen a magasabb katonai parancsnokságok székhelyén hadsereg szállítással vagy azok finanszírozásával foglalkozók értek el nagy jövedelmeket.

A jelentés a nyereség felosztására vonatkozólag a következő javaslatot terjesztette a közgyűlés elé.

A mérleg jövedelmi egyenlege 689,798 korona 80 fillér, ebből az alapszabályok 137. §-a érte mében levonandó: a) 5 százalékos a tartalékalapnak 34,489 korona 94 fillér, b) 2 százalékos a nyugdíjalapnak 13,795 korona 97 fillér, c) 10 százalékos a igazgatóság jutaléka 68,979 korona 88 fillér, d) 2 százalékos a vezérigazgató jutaléka 13,795 korona 97 fillér, e) 2 százalékos a tisztviselők jutaléka 13,795 korona 97 fillér, a felügyelő-bizottságnak 7,500 korona, összesen: 152,857 korona 78 fillér, marad 537,441 korona 7 fillér, az 1914. évi nyereség áthozat 28,846 korona 36 fillér, a közgyűlés rendelkezésére álló összeg 566,287 korona 43 fillér. Ebből a 160 korona n. é. részvények 28. számú 1915. évi szeivényeinek 12 koronával és a 800 korona n. é. részvények ugyanilyen számú és évi szeivényeinek 60 koronával 1916. évi február hó 21-től kezdve intézetünk pénztáránál való beváltására fordítottassék 540,000 korona, adassék közeezők 5,000 korona, összesen: 545,000 korona a maradványt 21,287 korona 43 fillér az 1916. évi nyereség- és veszteség-számlára vezetik elő.

A felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után Steigerwald Alajos szólalt fel. Meleg elismeréssel emlékezett meg az intézet vezetőségének működéséről, mely dacára a rossz viszonyoknak meghozta a kívánt eredményt. A részvényesek várták ezt az eredményt, mert hiszen jól tudták, hogy az intézet vezetése szakavato, kitűnően munkás kezekbe van

helycave. Indítványozta, hogy vegye tudomásul a közgyűlés az igazgatóság jelentését, fogadja el annak indítványait, adja meg a szokásos felmentvényeket és végül mondjon a sikeres működésért jegyzőkönyvi köszönetet elsősorban az intézet láradhatatlan tevékenységű nagytudású vezérigazgatójának, Nattland Bernátnak, a takarékpénztár igazgatóságának és kiváló tisztviselői karának.

Az indítványt a részvényesek egyhangú ajánzással elfogadták és ezután a közgyűlés véget ért.

A közgyűlésen Dr. Keresztes Gyula elnöklésével jelen voltak: Szathmáry Mihály, dr. Tóttóssy Géza, Weil József, Hacker Mór, Löbl Gyula, Nattland Bernát, Kohn S. N., Vásárhelyi Dezső, itt. Keresztes Gyula dr., dr. Issekutz László, Kerpel Izsó, Löwy Mór, Reicher Károly, Schill József, Petrány György, Daranyi János, Uray József, Kamler János, Rohitsek Samu, Rosenfeld Hermann, Manczer Jakab, Neumann Hermann, Seidner Sándor, Embey Iván, Kovács Vince, Réthy Viktor, Bokor Alajos, dr. Grósz Endre, Nikolic Sándor, Kintzig Géza, Szántó Gyula, Reinhart Gyula, Nikolic Géza, Kohn József, Limbeck Győző, dr. Králitz Lajos, Stauber József, Kárpáti János, dr. Demján Aurel, Solymosán Ilés, dr. Vörös László, Radó Gyula, Mihalik Béla, Laudauer Samu, Bruckner Géza, Brandeis Henrik, Nyári Vilmos, Tenner József, Pák Jenő, Steiner Vilmos, Rétfalvy Jenő, Hirschmann Albert, Schannan Béla, Grallert Rezső, Dániel Endre, Stein Zsig, Raskai Miksa, Banti Sándor, dr. Kele Gyula, Münz Márton, Steigerwald Alajos, Hönig Frigyes, Winkler József, Ungar Ferenc bankfőnök, Martos János, dr. Vargassy Lajos, Kosztka Emil, Freund Fülöp, dr. Dálnoki Nagy Lajos, Dózsa Dezső, Holländer Miksa, Hoffmann Antal, Maresch Gyula, Meer Armin.

EGYESÜLETI ÉLET.

Vakok a vakokért.

Magyarországon a vakok száma a 18000-et meghaladja, kik közül az intézetek korlátozott száma miatt alig 400 nyerhet módszeres képzést. Mivel a háboruban szemük világát veszített hőseink által ez a szám csak növekedni fog, eleve gondoskodni kell arról, hogy a sors csapása által téttelenségre kárhoztatottak közül menél többet ajándékozhasunk vissza a társadalomnak.

A Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület most azt a nemes feladatot tűzte ki céljául, hogy Aradon, az ország városai között úgy a kultúrában, mint a humanizmus terén vezető szerepet vívó társadalmi segítségével a szerencsétleneknek otthont, nevelő és foglalkoztató intézetet emeljen. Hogy világosságot gyújtson a sötét éjbe, napsugarat lopjon a csüggedt lélekbe és életkedvet teremtsen az örömtelenné váló nappaltalan, örök éjszakába.

Az első követ ehhez az otthonhoz, két vak művésznök segíti letenni. Március 5-én este 8 órakor a kulturális hatalmas kapui megnyílnak, hogy ezt a humanus és ember-szeretettel átlatott mozgalmat befogadja. Lumpe Gizella tanárnő, zeneakadémiát végzett vak énekesnő és Horváth Atilia művésznő oklevelet nyert szintén vak zongoraművész istenáldotta tehetségük legjavát hozzák magukkal, hogy a minden szép és nemesért lelkesülő aradi közönség érző szívvel karöltve egy lépéssel közeledessenek a könyörtelen torlász elé, mely mögött sóvárogva várakozik egy vak légió. Kik a színes, változatos, továbbá mult-ról álmodnak a egy puszta, sivár, kiellen jelen rőtölt siránkoznak. De a jó szívek kanócot gyújtanak, szövétneket lobogtatnak és lámpáival világítanak a reményteljes jövő elé.

A do.egtalan, öbötelt kéz megmozdul, a

bizonytalanul tapogatózó irányt talál, a világba vezető út megnyílik a bapillantást nyemindenik az elzért területekre. Látóvá válik a vak! Ir, olvas, munkál, dolgozik.

Lumpe Gizella és Horváth Atilia tudják mi az, a balsors által kiutasítva lenni a mozgalmak, derűs éleiből. De azt is tudják mit jelent vakon látni benne, világtalanul dolgozni tudni, tért, sőt, erőt és örömet találni.

Mindketten országos nevű művészek, sőt

határainkon túl is szárnyára kapta őket a hír s viszi mindenfelé. A látókhöz a csodálkozás és elismerés moráját, a vakokhoz a bátorítás és megnyugvás vigasztaló szavát.

Hangversenyszámukat a legművészebb nivó szerint állították össze. A klasszikus zeneszerzők legértékesebb gyöngyei töltik ki a műsort. Jegyek már most előjegyezhetők Scherzhag H. és fia kézimunka kereskedésében: Andrássy-tér 14. (Dr. P. L.-né.)

Éheztefi az entente Görögországot.

— Entente-ellenes hangulat. — Miklós herceg nyilatkozata. — Dél-Albánia megszállása. —

— Távirati tudósítás. —

Athén—Berlin—Frankfurt, február 21.

Berlin. A Berliner Tageblattnak jelentik Athénből: A város nyugodt. A görög nemzet rezignációval türi a szuverenitása elleni támadásokat. Az angol követ visszaél hatalmával sönkényesen állapítja meg, hogy milyen és mennyi élelmiszer szükséges Görögországnak. Csakis az entente-barát kereskedőknek engedték meg a behozatalt. A várost kémekkel árasztják el. Mindinkább általánosul az a vélemény, hogy Görögország helyzetén a központiakhoz való csatlakozás sem ronthatna sokat. A franciák biztosra veszik győzelmüket. Kalkidikéhez eddig nem is építettek visszavonulási vonalat. Egyetlen rossz kocsitra bízzak magukat. Szaloniki körül még a decemberben kiépített védállásuk van, mely délről a Lagoda és Balzar tavakon át, északról Tapsintól a Vardar mentén és Stavrostól az Órlanói öbölíig vezet. Nyugaton leiderülő osztagokat helyeztek el egészen Szeresszig. Az egész partra tett sereg kétszázhuszezer ember. Ebből leszámítandó először is huszezer halott, negyvenezer embert tesznek ki a trén, a betegek és azok, akik fogságba estek. A harcoló csapatokat legfeljebb százhatvanezerre becsülhetjük.

Görögország — entente-ellenes.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti: Az a konstantinápolyi híradás, amely szerint az entente Moreában a vasúti és táviróvonalakat foglalta volna, nem felel meg a valoságnak. Mertekado körök mit sem tudnak ilyen lepestről. A jelentés onnan származik, hogy az entente Szaloniki körül ismetelten nagyobb területet és azokon több táviróvonalat foglalt el. Megállapítható, hogy Görögország, amióta Korfuban olasz csendőröket hajóztak ki, entente-ellenes.

Miklós görög herceg országa meg-alazasáról.

Bern. Miklós görög herceg a Timeshez levelet intézett, amelyben a kormány eddigi politikáját behatóan védelmezi és kijelenti, hogy Görögország semleges marad ugyan, de félreérthetetlen nyíltsággal panaszkodik az azokat a megaláztatásokat és igazságtalanságokat, amelyeken Görögországot végigjártatták és a melyek nemzeti becsületét sértik. Visszautasítja az entente „sajtójának szemrehányását, hogy

Görögország nyilatkozataiból hiányzik a hűség és az őszinteség. Semmi sem fáj jobban a görög nemzeti érzésnek, mint az, hogy kételkednek királyának szavában és a közmondásos görög vendégszeretében. Utalással az entente sürgetésére, amelyek arra irányultak, hogy Görögország a balkáni egyensúly fenntartása érdekében beleavatkozzon a háborúba, — kérdezi a herceg — vajjon erre az egyensúlyra jobb volna-e, ha megverték és megsemmisítették volna bennünket? Ezenkívül felmúl az a kérdés, vajjon ez az egyensúly az entente előtt mindig olyan nagy értékű volt-e, akkor is, amikor nyomatást gyakorolt reánk, sőt saját szövetségesére, Szerbiára is, hogy saját maga feláldozásával teljesítse Bulgária akkori kívánságait?

Görögország annektálta Dél-Albániát.

Zürich. Az itteni „Tagesanzeiger“-nek jelentik Milanoból: Athénből érkezett hírek szerint Görögország annektálta Dél-Albániát. A görög cenzura elnyomta ennek a hírét, a mely azonban mégis átszivárgott Olaszországba.

Görögország semleges marad bolgár offenzíva esetén.

A Journal de Bâle jelenti, hogy Németország tanácsára a bolgár kormány tárgyalásokat folytatott a görög kormánnyal annak megtudására, vajjon milyen állásponton van Görögország Bulgária esetleges támadásával szemben. A német követség első titkárnak jelenlétében a múlt héten tanácskozások folytak Szófiában Radoszlavow és a görög követ között. A hivatalos bolgár körök értesülése szerint a görög követ kijelentette, hogy Görögország még akkor is semleges marad, ha a bolgár hadsereg előrenyomul Szaloniki ellen.

VÁROS ÉS MEGYE

Olcsó városi fa a közönségnek. A város gazdasági székének mai ülésén indítványt terjesztettek be, hogy tegyék lehetővé a város olcsóbb tüzfájából, melyet eddig csak a tisztviselők kaptak, ezentúl a lakosság is vehessen. A gazdasági szék úgy határozott, hogy a fakereskedőket ajánlattételre szólítja fel és a gazdasági szék 29-én tartandó ülésén az ajánlatok felett magukkal az ajánlatok tevőivel fog tanácskozni, hogy a megfelelő tüzfajszükségletet beszeresse a város lakossága részére.

Szövetkezzen az Unió Angliával.

(Egy angol miniszter nyilatkozata. — A németek legyőzhetetlen hajói. — Új behívások Angliában.)

LONDON 1916. FEBRUÁR 21.

London—Berlin, február 21.

London. Bonnar-Law munkásügyi miniszter nyilatkozatot tett a Times-nek, amely a következőképp hangzik:

— A szövetségesek gazdasági egyesülése kiszorítja Németországot az Angliában, Franciaországban, Itáliában és Oroszországban lévő gazdasági terekről és kiegyenlíti a pénzügyi eltéréseket. **Az Unió és Anglia közötti viszony csupán akkor fog megváltozni, ha békés szövetséget alapítanak a jelenlegi világhatalmasztrófa megismétlődésének megakadályozására.** Hogy ha a tegyverkezést a jövőben nem sikerül komolyan korlátozni, egyetlen hatalom sem lesz elég erős arra, hogy keresztülvigye a nemzetközi szerződések betartását, a mostani porzalmak megismétlődését.

Cadorna és Porro Parisban.

Páris. A *Matin* jelenti: Porro tábornok február végén Párisba utazik, hogy a szövetségesek haditanácsát előkészítő tanácskozáson részt vegyen. Cadorna az orosz miniszterekkel márciusban szintén Párisba utazik a tanácskozásra.

Uj legyőzhetetlen német hajók.

Berlin. A „*Deutsche Tageszeitung*” jelenti Rotterdamból: A londoni lapok további részleteket közölnek egy új német pancios hajótypusról, amely aintólag mar marcius elsején besoroztatik a német csatahajó flottába. Ez az új hajó legyőzhetetlen. Nem tengeralattjáróról van szó, hanem pancios hajóról, amelynek közel valami különös anyaggal vannak kitöltve. Ennek az új hadihajónak nem arthat sem gránát, sem a torpedó.

Az angol lapok megjegyzik, hogy ez a híres azokra az új nagy tengeralattjáró hajókra is vonatkozik, melyeket Németország aintólag most építtetett.

Behívták Angliában a 30—40 éveseket.

Milano. Mint a *Corriere della Sera* londoni tudósítója jelenti, a nőtlen tértiak újabb behívása általános meglepetést keltett egész Angliában. A tizenkilenc-harminc évesek már január folyamán bevonultak és ez az újabb behívás a harmincegy-negyven évesekre vonatkozik. A meglepetés annál nagyobb, mert mindenki természetesnek tartotta, hogy a kormány a specális ítélőszékeknek, amelyek a katonakötelesek szolgálati kötelezettségéről döntenek, elegendő időt fog adni a kérvények felülvizsgálására. Valószínű ilyentőrmán, hogy az ítélőszékeket megszorítják és a munkát aintólag fogják. A nőtlenek behívása következtében a nő önkéntesek huszonhárom év-folyama áll még a kormány rendelkezésére. Azok a nőtlenek, akik Derby lord propagandája ideje alatt nem jelentkeztek önkéntesen, március huszonnyolcadikán a véderőtörvény értelmében már véükötelesek. A behívás ettől az időponttól számítva a törvény által megállapított időben történhetik meg.

Mangra Vazul metropolita-jelölt.

Román egyházi tertiú a nagyváradi vikárius jövőjéről.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 21.

A görög keleti román egyház legfőbb papja volt Metianu János érsek-metropolita, aki a minap hunyt el Nagyszebenben. Az öreg metropolita évek óta ugyszólván csak névleg szerepelt agg korával járó gyengesége miatt, betegsége szebeni palotájához szögezte a az érsek nagy munkájának intézésébe kevés befolyását gyakorolt. Most, hogy román egyházi körökben az utódjáról beszélgetnek, élénken emlegetik Mangra Vazul nagyváradi görög-keleti vikárius nevét.

Volt alkalmunk beszélgetni egy előkelő román egyházi férfival, aki ezeket mondotta:

— A metropolita utódjáról tulajdonképpen korai beszélni még. A szebeni metropolitát, aki egyben nagyszebeni püspök, az ugynevezett kongresszus választja, amely még semmiféle intézkedést nem tett a talán hónapok múlva lép akcióba. A kongresszus választ megtehetőbbéztetetlenül a ajánlja a metropolitát kinevezésre a kormány útján öfelségének. Érdekes, hogy Metianu utódjaul igen sokan Hamza archimandritat tekintettek, aki nemrégiben meghalt, de sokkal többen biznak abban, hogy Mangra Vazul fogják megválasztani még Papp Ignác János aradi püspökkel szemben is, akinek a személye nem olyan szimpatikus. Mangrában szinte vikáriusi kinevezése óta látjuk a jövő emberét. Annak idején, mikor a püspöki méltóságtól az ellentétek eikeseredett hajszája és intrikája elűtötte, a beavatottak, főképp, akik Mangra nagy tehetségeit ismerik, jól tudják, hogy Metianu metropolita legszívesebben látta volna a vikáriust belső környezetében.

Idők jártával azonban sok régi híve elfordult Mangrától, amikor nyíltan elítélte a tulzó nemzetiségi törekvéseket a hazafias politikájával a magyar államezeme hű szolgálatába állott. Viszont a görög keleti románság túnyomó nagy része örömmel állt Mangra Vazul mellé; híven követi ma is azon az uton, hol a román-magyar megértés lehetőségeit keresi. Általában a románságnak azok az intelligens elemei, amelyeknek egyházi kérdésekben is döntő szavuk van, szívesen támogatják Mangra magyarbarát politikáját a arról vannak meggyőződve, — hogy fényes egyházi pozícióban, ahol eszközök is állanak rendelkezésre, a varadi vikárius nagy szolgálatokat tehet a magyarság és románság békéjének érdekében. Ma még mindössze pourparlék folynak a ezek során tapasztalható, hogy Mangra Vazul személye ma sokkal rokonszenvesebb, mint volt pár év előtt, mert az események többször egymásután igazoltak.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postautalványon az írásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háboruból pénzi küldenek, hogy egyidejűleg külön levelezőlapon jelazzák, hogy az összeget milyen célból küldötték.

Zelenski Róbert gróf a Spiteler-ügyről.

(Drágasági vita a főrendiházban.)

Távirati tudósítás.

Budapest, február 21.

A főrendiház pénteken délelőtt tárgyalja az elintézt javaslatokat. Ma délután a főrendiházi bizottság többek között a rendkívüli hatalomról szóló miniszterelnöki jelentést tárgyalta.

Az ülésen Zelenski Róbert gróf szólalt fel a fejtegette, hogy a kormányrendeletek bizonyos kontuziót idéztek elő. Ennek illusztrálásául felhozta a lippai vörös kereszt egylet esetét, amely töle bizonyos lisztmennyiség szállítását kérte, de annak ellenére, hogy különféle hatóságokhoz számos kérvényt nyújtott be, úgy a belügyi, mint a kereskedelemügyi minisztereknél több ízben eljárt, hogy az egyletnek a kívánt lisztmennyiséget szállíthassa, az egyik hatóságtól a másikhoz utasították, a szállítási engedélyt azonban megkapni még sem tudta. Elismerte, hogy a gabona-ellátás a kormányra óriási feladatot ró, amely bürokratikus uton nem oldható meg. A drágaság egyik fő okát a sűrű visszaélésekben látja, amelynek jele az is, hogy a vidéki lapokban most is olvasható, hogy egyes kereskedők és pékek nagymennyiségben szállítanak ki gabonát és lisztet Ausztriába, mint ez Aradon is megtörtént, nona ezt a kormányrendeletek szigorúan tiltják. Kéri a kormányt, hogy az ilyen visszaéléseket a legnagyobb szigorúsággal büntesse, mert csak ettől várható azok megszüntése. Meg van győződve egyébiránt, hogy az országnak elég gabonája van és hogy gabonakészletével az idén is ki fog jönni.

Tisza István gróf biztosítja Zelenskit arról, hogy a sok paragrafusnak és bürokratikusnak nincs nála nagyobb ellenség, de a kormány kényszerhelyzetben van. A visszaélések okát ő is abban látja, hogy az ország lakosságának egy része a kiadott kormányrendeleteket nem veszi elég komolyan. Osztja Zelenski azon nézetében, hogy ezeket a visszaéléseket csak úgy lehet megszüntetni, ha drakói szigorúsággal büntetik azokat. Ami a Zelenski által felhozott konkrét eseteket illeti, azok elbírására és esetleges megtorlására a bíróság lesz hivatva.

GYÁSZROVAT.

† Egy volt aradi tábornok halála. Min-egy nyolc-tíz évvel ezelőtt élénk szerepet vitt Aradon Arendt Lajos vezérőrnagy, aki több esztendőn át az aradi helyőrségnek volt a parancsnoka. A hatalmas termetű, imponáló megjelenésű tábornok néhány nappal ezelőtt Fehertemplomban 66 éves korában váratlanul elhunyt. Arendt vezérőrnagy, aki a III. osztagu vaskorona rendnek lovagja és a katonai érdemkereszt tulajdonosa volt, az 1904. évben ment nyugalmomba és akkor családjával együtt Fehertemplomba költözött. Az aradi helyőrség egykori parancsnoka igazság szerető és szigorú ember volt. Az ő parancsnokságának idejére esik a var csodaszép alejának a polgári közönség számára történi megnyitása. Ezt a rendelkezését utóbb visszavonta, majd később újból elrendelte az ale egyik szatnyának megnyitását. Arendt aranylag fiatalon ment nyugalmomba és a beavatottak szerint nyugdíjazását Dirion hadosztályparancsnokkál való differenciál idézték elő. Dirion Aradon ezredes volt, amikor Arendt vezérőrnagy rangban működött és állandó nezetetemes uralkodott közöttük. Dirionnak sikerült aztán egykori főlötesének fölsőbe kerulni és Aradot hamarosan nyugalmomba ment.

H I R E K.

— **Pflanzer-Baltin kitüntetése.** Bécsből jelentik: A király *Pflanzer-Baltin* Karoly báró hadseregszerepeseinek elismerésül a hadiékítményes elsőosztályú katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Filipescu utazása.** Bukarestből jelentik: *Filipescu* titkárával ma különvonaton Pétervárra utazott.

— **Kitüntetés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül *Poppu János* 33 gyalogezredbeli százados és *Laescu Titus* 33 gyalogezredbeli főhadnagyot a hadiékítményes katonai érdemkereszt harmadik osztályával, *Knothy Győző* 7 lovastüzérszázadbeli főhadnagyot és *Hanzely László* dr. 3 huszárezredbeli főhadnagyot a *signum laudis*sal, *Vas Béla* 12 huszárezredbeli segédorvost a vitézségi érem szalagján viselendő koronás arany érdemkeresztel, *Schams Adolf* 33 gyalogezredbeli hadnagy-számvivőt és *Lengyel Dezső* egészségügyi zászlóst a vitézségi érem szalagján viselendő arany érdemkeresztel tüntette ki.

— **A negyedik hadikölesön.** Budapestről jelentik: Információnk szerint a nagybankok hadikölesönosztályai újra teljes erővel dolgoznak, miután a negyedik hadikölesön előkészítési munkáit már aktuálissá váltak. A kibocsátás időpontja és feltételei eddig meg teljesen ismeretlenek.

— **Aradiak izenete a harcterről.** A következő tábori levelezőlapot kapta az Aradi Közlöny: Tekintetes szerkesztőség! A volheniai frontról két aradi fiú, kik a cs. és kir. 38-ik (Molynári) gyalogezredben szolgálnak, sok üdvözlöt küldenek az Aradi Közlönynek. Tisztelettel *Arnstein Andor*, *Nagy Arisztid*.

Ez a másik levél az Isonzó pariról jött: Tekintetes szerkesztőség! Azzal a kéréssel fordulok a t. szerkesztőséghez, hogy legyenek kegyesek ezen pár sornak b. lapjában helyt adni. Az összes ismerőseimet üdvözölöm és jól érzem magam. Ma egy igen érdekes eset volt. Hajnali 5 óra 30 perckor ellenséges repülők jelentek meg, de fényszóróink és ágyúink elűzték őket és így semmi kárt nem okoztak. Maradok tisztelettel *Schwarz Béla*.

— **Arany vitézségi éremmel kitüntetett aradi rendőr.** A harcterről írják az Aradi Közlönynek: Érdekes, hogy a nagyváradi 37-es „Jóska” bakák II. Res. Basa-nál *Boldis* Pál aradi polgári rendőr, jelenleg törzserőster szerezte meg az első aranyérmet. A kitüntetésre okot szolgáltatott az a védekezés, melyet *Boldis* törzserőster vezetett 50 emberrel. Karácsonykor rendületlenül tartotta a tábori őrséget, melyet két zászlóalj olasz támadott; előbb pedig 6 órán keresztül óriási tűzérzségi tűz készítette elő az olaszok gyalogsági támadását. Már-már esni kezdett a kis védő csapat, de *Boldis* Pál személyes bátorsága, óriási akaratereje és mindenkit magával ragadó bámulatos higgadsága lelket öntött a 37-esek kis csapatába és így tartották fel az olaszokat 48 órán keresztül. A két zászlóalj olaszokból nem sok hirmondó maradt, míg a „Jóska” bakák vesztesége alig néhány ember volt.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Fuchs Ignác* és neje 100 koronát adományozott az izr. nagysejnek, mely adományt hálás köszönetet nyilvánítja az elpótlás.

— **Oszták-olasz gazdasági közlekedés?** Zürichből jelentik: Olasz hivatalos lapok a következő rendeletet hozzák: Azoknak az intézkedéseknek, amelyeket Ausztriában az Olaszországgal való ipari összeköttetés határidő-meghosszabbításaira és egyéb kedvezményekre vonatkozólag életbeléptettek, hálás viszonzásul az 1915. július 28-iki rendelet harmadik szakaszát megfelelőleg kiterjesztették az oszták állampolgárokra is.

— **Halálozás.** *Paul Henrik* szabó iparos hosszú szenvedés után hétfőn reggel 43 éves korában meghalt. Temetése holnap, kedden d. u. lesz a Péter-utca 11. számú gyászházból.

Id. Török Márton Arad város törvényhatósági bizottságának volt tagja 80 éves korában meghalt. Temetése holnap, kedden d. u. fél háromkor lesz a Vesselőnyi-utca 3. számú házból. Az elhunytat nagyszámu előkelő rokonság gyászolja.

Kirle Antal nyüzmalmozott tanító ma délután ötvennyolc éves korában meghalt. Temetése szerdán délután félháromkor lesz a Flórian-utca 6/b számú házból.

— **43-50 éves népfőkelők figyelmébe.** Az *Első Magyar Általános Biztosító Társaság*nál a most bevonuló népfőkelők minden pótdíj nélkül azonnali kezdettel a háborúra is érvényes életbiztosítást köthetnek. — Bővebb felvilágosítást ad ezen társaság aradi főgynöksége. 1091.

— **Ski-csapat a lavina alatt.** Grázból jelentik: A „Grazer Tagblatt”-nak táviratozzák Salzburgból: Február 19-én délután fél háromkor a Salzach-völgyben a Mandelwänderől, egy óriási lavina indult meg, amely egy ski-csapatból negyven-ötven embert eltemetett. A mentés munkáját rögtön megkezdték, azonban estig mindössze egyetlen holttestet bírtak csak kiásni. Bár óriási szélvihar dúl, a mentés szakadatlanul folyik.

— **Az aradvármegyei rokkantak, hadi özvegyek és árva alapja javára a következő újabb adományok érkeztek a főispáni hivatalhoz:** *Borsos Mátvás*, *Magyarpécska* 25 korona, *Szalay Antal* földbirtokos, Arad 50 korona, *Spitz Izidor* Tivadar útó 200 korona, *Böcsku János*, *Solymosvár* 10 korona.

— **Egy román polgár letartóztatása semleges hajón.** Bukarestből jelentik: *Wachmann Konstantin* román állampolgár, akit a bukaresti *Marmerosch* és *Blank* bankcég Szalonikiba küldött, hogy az ottani bankfiók vezetését átvgye és akit Szalonikiban a francia katonai hatóság letartóztatott, visszatérkezett Bukarestbe. *Wachmann* elmondta, hogy letartóztatása nyílt tengeren egy semleges hajón történt, amelyet Szalonikiba érkezte előtt egy francia torpedónaszád letartóztatott. Ezután Szalonikiba vitték, ahol négy napig volt fogva, közben folyton kihallgatásokon volt. Végül hatvan más, mindféle társadalmi osztályú és nemzetiségű letartóztatottal együtt Marseillebe szállították. Utjának egész ideje alatt nem engedték napvilágra. Marseilleben 17 napig volt egy kórházban bezárva, míg végül egy este a pályaudvarra szállították és szabadnak nyilvánították. Letartóztatásának egész ideje alatt nem közölték vele elfogatásának okát, valamint azt sem engedték meg, hogy Szalonikiban vagy Marseilleben a román konzuli hatóságokhoz forduljon. *Wachmann* azt hiszi, hogy őt Bukarestből nemzetbarátságára miatt deponálták, mivel *Marghiloman* híve.

— **Házasság.** *Keller István*, az aradi szintársulat volt tagja tegnap délelőtt *Fried Irén* hivatalnoknővel házasságot kötött.

— **Internáltakkal műveltség meg az aradi földeket.** A gazdasági szék mai ülésén *Hehs Vilmos* javasolta, hogy a város keresse meg a várbeli katonai parancsnokságot, hogy a várban internált négyezeröttszáz szerb fogoly közül becslésen egy nagyobb csoportot a város rendelkezésére, a város tulajdonát képező meg nem művelt földek gondozására. A gazdasági szék a javaslatot magáévá tette a ilyen értelemben indítványt fog a tanács elé terjeszteni.

— **Aradfalvairt.** A február 21-iki számban megjelent Aradfalva nyugtázatok kiigazításaképpen közöljük, hogy az akkor nyugtatott 50 korona nem *Nachtnebel* Odón gyűjtőívén, hanem *Nachtnebel* Gyuláné gyűjtőívén gyűjt egybe.

— **Alkalmi vétel a Fischer nagyáruházban a Szabadság-téren.** Nyers szilvák törti vagy női ernyők 7 korona darabja. Finom cérna harisnyák nagyon olcsó árban! A berlini kollektióból legfinomabb női ridikülők és pénzerszények a míg e készlet tart. Még olcsó régi árak!!!

— **Könyvtárakat, bélyeggyűjteményeket és hangjegyeket vesz Kerpel könyvkereskedése.**

— **Gyermek-kocsik, gyermek-székcsak is Fischer nagyáruházban 10 koronától, 150 koronáig.**

— **Papírszalvéták olcsón Kerpelnél.** 193

Harc Kelet Gibraltárjáért.

(Angolok tenyegedett helyzete Adennél.)

Aden, 21. február.

Hamburg, február 21.

A Hamburger Fremdenblatt érdekes cikket közöl egy szakértő tollából az angolok adeni helyzetéről. Angliát nemcsak a szuezi csatornánál tenyegeti veszedelem, hanem a habsh-mandebi tengerszorostól is, amely a Vörös-tengerből az indiai óceánba visz. Anglia már évtizedekkel ezelőtt megerősítette Aden városát, amelyet azonban a törökök most erősen fenyegetnek. Arábia délnyugati részéből az Angol csapatok kénytelenek voltak visszavonulni Adenba, mert a törökök elfoglalták Lahadsot. A török főhadiszállás február 16-án jelentette, hogy a törökök annyira megközelítették Adent, hogy Sech-Othman és Elu-Aile között az erdőben megverték egy angol földesítő osztagot amelynek egész főtiszorolását elvitték.

Az Adenért való harcok már 1915. július 21-én kezdődtek. El-ahlenél, amely öt óra társnyra van a Kelet Gibraltárjától, kezdődött a küzdelem. Sech-Othmann, ahol legutóbb megverték az angolokat. Lahads és Aden közé esik és csak alig néhány kilométernyire északra van a vártól. Bár az angolok mindent elkövettek, hogy visszaragadják a törököktől az elvesztett Lahadsot és bár sok erősítést kaptak Indiából, ez még sem sikerült nekik. A szent háború ezen a harctéren is érezteti hatását, mert a becsüszött arab törzsek csatlakoztak a törökökhöz.

Az új török offenzíva körülbelül két hónappal ezelőtt kezdődött. Az offenzíva eredménye az, hogy Aden legfontosabb előállítását, Lahadsot elfoglalták. Amióta ez megtörtént, azóta a törökök méginkább közeledtek Adenhez, mert az angolokat déli irányban továbbűzték. Távol áll tőlünk az, minthogyha Aden elvesztését közeli eseménynek akarjuk jelezni. Ha azonban a törököknek sikerülne Sech-Szaidnál a Manhalli-hegyet megszállni és onnét ágyúkat oda felhívni, akkor elzárulnak az angol indiai hajózás előtt a bab-el-mandebi tengerszoros. Ez a lehetőség megvan már csak azért is, mert a törökök már Sech-Szaid birtokába jutottak.

TORVENYKEZES.

Gyújtogatás vádja alól felmentett
aradmegyei asszony.

Az Aradi Közlöny közlése.

Arad, február 21.

Nadasán Jakabné alménesi lakos egyetlen fia, aki az aradi 88. gyalogezredben szolgált, a múlt év december havában engedély nélkül elhagyta az ezredét és haza ment anyjához Alménesre. Ezt megtudta a községi bíróság, Hetkő György, aki a fiút elfogatta és bár Nadasánné könyörgött neki, hogy ne kísértse Aradra, a csőőrökkel visszavitette. Mikor a csőőrök a fiút elvitték, Nadasánné megállt a ház kapujában és öklét ráva fenyegetőzött.

— Ezért meg fog enni téged a szegénység, ezért meg fogok én neked fizetni!

Alig két héttel később Hetkő házának szérűkertjében, a háztól alig húsz lépésnyire kigyulladt egy szénakazal. Mikor Hetkőné javeszéskelve sietett a tűzhöz, szembe találkozott Nadasánnéval, aki káromkodva mondotta neki:

— Ne síri, ez még semmi, ezután fog jönni a rosszabb!

A véletlenül mulott, hogy a tűz nem hamvasztotta el Hetkő házát is. Két nap múlva azonban, az évi január másodikán, a legnagyobb szélviharban gyújtotta fel valaki a háztól 16 lépésnyire lévő másik szénaboglyát. Hetkő kertjében egy vakantúrán lábnymot találtak, amelyről megállapították, hogy Nadasánnéé.

Gyújtogatás bűntette miatt indult eljárás, Nadasánné ellen, akit ma voat felelősségre az aradi kir. törvényszék, mint esküdtebíróság. Nadasánné a tárgyalás során tagadott és bizonyított ekkor nem merült fel. Revész Mór dr. védő határozatában fejtegette, hogy Nadasánné nem követte a nem is követhette el a tettet, amit alibi tenetével igazolt. Az esküdtek nem találták bűnösnek az asszonyt, akit aztán a törvényszék a verdikt alapján felmentett.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Kedden, 1916. évi február 22-én:

Tatárjárás.

Operette 2 felvonásban.

A) Előzet.

A) Döntet.

Kezdete este fél 8 órakor.

Feltámasztó:

Radnyánszky Endre.

NYILTTÉR.

Özv. Kirle Antalné szül. Kraszl Róza mint hitves a maga, illetve gyermeke Irénke, úgy az alólítottak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelenti a felejtethető jó férj, apa, sógor, rokon és jóbarát

Kirle Antal

nyug. tanító

f. évi február hó 21-én déli 12 órakor, életének 58-ik és boldog házasságuk 29-ik évében, rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az istenben boldogult földi maradványai f. hó 23-án d. u. 1/3 órakor fogtak a Flórián-utca 6/B. sz. saját házából a Róm. Kath. egyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytak lelki üdvéért f. évi március hó 1-én d. e. 10 órakor fog a helybeli főoltár. Minorita-átlak szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1916. február hó 21-én.

Kraszl Máttyás, Kraszl Károly, Kraszl Henrik, sógorai. Pipurgerné szül. Kraszl Mária, unokahuga, és az összes rokonság.

Varga Imre első temetésrendező intézete Arad, Andrassy-tér 13. Telefon nappal: 37. Éjjeli szolgálat: 738.

* Az ezen rovat alatt közöltéért nem vállalunk felelősséget.

L. Imbeck János és fia első m. kir. szab. erköpörő gyára és temetés rendező vállalkozása.

Özv. Török Mártonné szül. Lédervas Paula a saját, valamint az alólítottak, ugyancsak a többi nagyszámú rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja, a forrón szeretett és felejtethető jó férj, illetőleg édes apa, vő, testvér, nagybácsi és rokon

id. Török Márton,

Arad sz. kir. város volt törvényszéki bizottsági tagjának,

folgyó évi február hó 20-án, esteli 7 órakor, életének 80-ik és boldog házassága 34-ik évében, rövid szenvedés és a halálköltök szentségének áhítatos felvétele után a Mindenható bölcs rendelkezéséhez képest történt jobblétre szenderültét.

A felejtethető kedves halott földi maradványai február hó 22-én, délután 1/3 órakor fogtak Wesseleny-utca 3. számú gyászházából a Róm. Kath. anyaszentegyház szertartásai szerint történt beszentelés után a helybeli felső temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent-mise áldozat a boldogult lelki üdvéért február hó 23-án reggeli 8 órakor fog a főoltárlendő Minorita-átlak szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Pihenése szöndes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1916. február hó 21.

Török Márton, Török Viktor, Török Zoltán, Török Dezső, gyermekei. Özv. Repecki Józsefné szül. Török Ida, Török János és neje szül. Takácsy Lujza, Özv. Török Lajosné szül. Gamberzky Ludovika, Török Árpád és neje szül. Holbauer Pirokka, Özv. Török Zoltán szül. Szemes Ilona, testvérei és sógorai. Özv. Lédervas Józsefné szül. Glücksel Mária, anyósa. Török Viktorné szül. Vattay Berta, Török Zoltánné szül. Bóra Vilma, menyei. Bóra Elemér és neje szül. Rosmanth Vilma, nász és nászaszonnya. Ugyancsak a többi nagyszámú rokonság, jóismerős és jóbarátok nevében is.

Használt ólom
megvételre kerestetik.

A szájüreg

desinfekciójánál, valamint a

torokbetegséget

előidéző

bacillusok előlése, amely különösen gyermekeknek rendkívül fontos szerepet játszik, mint feltétlenül hatásos szer, sehol sem

nélkülözhető a **Formodor tabletták**.

Egy üveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyógyteher fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüregot desinfekciójára, utólag igen kellemes. Az egy porcelán-szélencének 60 fillér.

Fejtorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül így szer, a világhírű

„Krovil” korpakendőcs.

Ara egy tégelynek 2 korona.

Fenti szerek kizárólagos kizárólagos és egyedül nagy szektára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertár Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Méggyeházal szemben.)

A szépségápolás titka a használandó
szépségápolószerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőese
Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely orém 1 korona.

Szines arceporok!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, illa, testszín, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál osodás hatású.

Kapható:

1845

Rozsnyay Máttyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

Arverési hirdetmény.

Millig József opálosi lakos, mint néhai Zehe János világi örökösök végrendeleti végrehajtójának és az örökösök megkeresésére, nevezett örökösök hagyatékához tartozó magyarádi hegyen örökösök hagyatékát képező borház pincéjében (volt Sanka-féle) elhelyezett 1900., 1911., 1913. évi termésű körülbelül 200 hektoliter 6-bor, hektoliterenként 120 korona megállapított kikiáltási árban, hordó nélkül.

Ugyancsak ezen helyiségben elhelyezett 1915. évi körülbelül 200 hektoliter magyarádi termésű bor hordó nélkül hektoliterenként 100 korona kikiáltási árban folyó évi február hó 24. napján délelőtti 10 órájára a jelzett helyen az árverést kitűzöm azzal, hogy a megállapított áron alul a borok el nem adhatók.

Köteles vevő a vételári összeget az árverés alkalmával végrendeleti végrehajtó kezeihez kifizetni.

Vevő a megvevett borokat köteles újonnan hitelesített hordókban átvenni. Az elszállítási költségek vevőt terhelik.

Kelt Világoson, 1916. évi február hó 20. napján.

1096

Török Arpád,
kir. közjegyző.

URANIA SZÍNHÁZ.

61

Kedden és szerdán irodalmi világszenzáció

Zola Emil:

Therese Raquin.

Erkölcsháza 3 részben.

Vöröshagyma, fokhagyma, dug-hagyma, hagymamag, zöldeségáru

kiseb és nagyobb mennyiségben
legjutányosabban kapható. :- Arak
kérdőzködésre. :- Jókarban levő
használt jute-zsákok eladó.

MANDL ZSIGMOND

MAKO.

328

Szőlő oltvány eladó!

Rendkívül szép példányokban, két éves prima, dus gyökerező, iskolázott fás oltvány, pótláshoz igen alkalmas; nagyban és kicsinyben kapható a következő fajokban míg a készlet tart: **Muscat fehér, Kadarka, olasz Rizling, fehér róza (erdélyi), furmint, mézes-fehér, Szilankamenka, Kövidinka és Schas lass fajokban, Passatutti.** Megtekinthető szőlő telepemen **Arad, Zsidótemető-utca 5. szám,** valamint **Muska-Magyar-álmódon,** hol előjegyzések is elfogadtnak.

Sóltz Gyula,

szőlőbirtokos.

1052

Hirdetmény.

A jegyzői teendőkhöz, különösen az adóügyekben jártas

írnok

1059

a ménesi körjegyzői irodában **azonnali belépésre keresztek.** — Bővebbet

Kovacsévits György körjegyzőnél.

Rum — likőr

essentiák és compositiókban

állandó nagy raktár.

Saját véd-
jegyzett

„Rumarom”

50 filléres üvegekben, mely 2 liter
finom tearum készítéséhez ele-
gendő, mindenütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

Áruügynökségénél, Arad. Telefon 592.

743/1916. t. k. sz.

Hirdetmény.

Magyarbányhegyes községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikk értelmében elkészítetve és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közre:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-ában és az 1891: XVI. t. cikk 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéssel is — valamint az 1889: XXXVIII. t. cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t. cikk 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, a végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherterheléssel átvitelének az 1886: XXIX. t. cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t. cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, a végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1916. évi aug. hó 29. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak esetében — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1916. évi aug. hó 29. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételre nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, —

ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1916. évi augusztus hó 29. napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A hattonyal kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 1916. február hó 17.

Heintz Géza s. k.
vezető kir. járásbíró.

1051

Burgonyát

vaggonként és mm.-ként,

zsirt,
szalonnát,
házi szappant

15—20 éveset,

petrezselymet
és sárgarépat

mm.-ként szállít:

641

Kalmár Endre

Arad, Arpád-tér 5. szám.

Városi és megyei telefon 670.

Andrássy-tér 8. számú

házaiban egy kisebb

üzlethelyiség

— különösen dohánytőzsdének alkalmas — azonnalra

k i a d ó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-
hivatalában, József főherceg-ut 22.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzásával jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér. Az apróhirdetéseket előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

ALKALMAZÁST KERES.

Gazdasági felügyelői állást keres nő, józanéletű, megbízható, hadmentes egyén. Használó állásban már alkalmazva volt, beszél románul is. Cím Kelemen János Győr, Czuczor Gergely utca 15. szám. 1097

Intelligente deutsche Dame sucht Stelle als Stütze der Hausfrau, oder zu grösseren Kinder. Adressen abzugeben in der Administration. 1099

Hadmentes, 35 éves nő férfit, ki 5 évig önálló volt, rőfös szakmából, azonnali belépésre üzletvezetői állást keres. Cím a kiadóban. 1048

ALKALMAZÁST NYER.

Feltal segéd felvétetik Neumann M. ruhatelepén, Arad. 1092

ÜZLETEK.

Kiadó május 1-re Vörösmarty utca 2. számú házban egy kisebb és egy nagyobb üzlethelyiség. Bővebbet nyarolt a ház u. időpontjára. 1001

Andrássy-tér 8.

számú házban egy kisebb üzlethelyiség — különösen dohányüzletnek alkalmas — azonnali kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám.

KIADÓ LAKÁS.

Egy lépcsőházi különbejárata, kényelem mel berendezett ucai szoba, fürdőszoba használati, május 1-re kiadó. Antich Lajos utca 2. szám, I. em. ajtó 19. 1098

Andrássy tér 8. sz. alatt egy 1. emeleti utcai lakás, nagy irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnali kiadó. Bővebbet a házmeztérnél.

2 szobás utcai lakás elő- és fürdőszobával, villanyvilágítással, május 1-re kiadó. Darányi János utca 4. 965

Különbejárata

elegánsan butorozott szoba kiadó Lipót-utca 8/d. 1102

Modern

háromszobás lakás május 1-re kiadó Kasza utca 6—7. sz. alatt. 1058

2 szobás

udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnali kiadó. Bővebbet a házmeztérnél.

Egy 5 szobás

II. em. modern lakás, minden mellékhelyiségekkel, Petőfi-utca 10. szám alatt kiadó. Bővebbet a házmeztérnél. 844

3 szoba

fürdőszobával, és egy 2 szobás garzon lakás május 1-re, egy szoba konyhával és műhelynek vagy raktárnak alkalmas helyiség azonnali kiadó, Lovarda-utca 1. Attila-tér sarok. 1003

Három utcai,

4 udvari szobából álló lakás Andrássy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a házmeztérnél.

LAKÁST KERESNEK.

Különbejárata szoba, zongorahangnálattal, azonnali kerestetik a belvárosban. Ajánlatok a Fehér Kereszt portájához intézendők. 1101

Különbejárata,

modern berendezésű, katonatisztoknak alkalmas butorozott szobák a belváros területén kerestetnek. Bejelentések a Fehér Kereszt szálloda irodájába kérenek. 1100

Május 1-re

a város központjában keresek háromszobás modern lakást. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 877

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tavaszi divatalbum

kosztüm, ruha, blons, pongyola és gyermek divat, 1000 modell. Kapcsolat: 250 kor. Kniszer I. és Társa „M. nerva” könyvkereskedésében D. b. utca 1. Ferenc-tér polgári finiskola mellett. 1061

Szentbenedek.

6-8 újfunlandi 2 éves dressirozott fajisza kutyák olcsón eladók. Demeter u. 95/b. 1080

„Eos”

színes és lack cipőtisztító 70 fillér. G. ba patent sáma párja 3 kor. Cipőtisztító, Andrássy-tér 22. 101

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre nyújtott Garai Károly bol. cég butorhitelében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

Modern, finom és olcsó évélpapírost Pichlernél Szabadság-tér 1. kaphat. 611

Előrendű repamag

eladó. Postafiók 31. 1081

Veszek

a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, mindenféle egyenruhát, valamint használt butort. Vidékre is megyek. Bleier Ignác, ruhakereskedő Arad, Szentpál-u. 12. szám. 229

Az Aradi és Csánádi Egyesült Vasutak borosjenői és apátfalvai kerészeteiben a legjobb minőségű, fajtisza, erős példányu, alacsony és magas törsei rózsafák, különböző gyümölcsfa csemeték és üveg-házi növények szállítása megkezdődött. Mérsékelt árak mellett megrendelések elfogadtnak ACSEV. külön birtok-kezelősnél ACSEV-palota, József főherceg-ut 22. szám. 1036

KÜLÖNFÉLE

Divatkosztümöt

3 méter szövetből, bő szoknyával, készít Fekete Árpád, Deák Ferenc-utca 18. 1046

Pompás samatu rumot

készíthetünk a Földes és Hehs-féle Rumessencia-ból. 6 deci szeszhez öntsünk 4 deci víret, 1 kis üveg rumessenciát, ára 30 fillér és kész a legfinomabb, legkellemesebb samatu rum. — Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár, Batthyány-utca. 12

Hehs Vasas chinabóra.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések és minden fertőzőből eredő megbetegedés ellen egy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2-40 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

1939—1916. pm.

Felhívás!

Azon sajnálatos jelenség, hogy a lakosság nagy része felhalmozza és elrejtve tartja az arany és ezüst érmeket, bankjegyeket, a nikkel és bronz váltópénzermeket — még jelenleg is tapasztalható, dacára annak, hogy csapatunk gyógyító teljesítményei folytán ellenségeink az országból teljesen kűsztek, sőt messze az ország határain túl vissza szorítottak, úgy, hogy országunk az ellenséges betörések ellen ma már teljesen biztosítva van és az ország becséjében a kereskedelmi forgalom bákezen és nyugodtan bonyolódik le.

Míthogy a lakosságunk ezen haszafiatlan és egyben teljesen céltalan eljárása a különböző pénznemekből mindig nagyobb és nagyobb mennyiséget von ki a forgalomból és ez által az ország gazdaságát alapjában rendíti meg, ezért fordított kéréssel a város közönségéhez.

A haszafias érzésre hivatkozva felkérem a város közönségét, hogy a forgalomból kivont és így haszonnélkül heverő pénzeit a pénzüntézetek útján újból forgalomba helyezze, mert ezáltal nemcsak haszafias kötelességének tesz eleget, hanem pénzének gyümölcsöző elhelyezéséről és kamatozásáról is gondoskodik.

Egyben a közönség tudomására hozom, hogy ez irányban a helybeli összes pénzüntézetek részéről támogatásra és utmutatásra is számíthat, mivel erre nevezett intézetek igazgatóságát külön felkértem.

Arad, 1916. február 8.

Varjassy, polgármester.

Matteine-féle

patkány- és egérirtás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérirtáshoz ajánlok patkány- és egérirtósz-bacilust. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérirtószere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérirtósz bacillus árai:

1 kis adag 2—300 patkány kiirtására 6 K.

1 nagy adag 3—600 patkány kiirtására 12 K.

„Matteine” vegyészeti laboratórium

Arad, Boros Beni-tér 1. szám.

Telefon 10—45. 2211

Aranyat

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad

Losonczi Lajos

órás és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 964.

Nagyszerűen bevált a harctéren ködökkel és általában mindenkinél mint legjobb

lajdalomszillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köcsvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment caviol compos.

Horgony-Pain-Expeller pótlék.

Üvege K. — 20, 1-40, 2-80.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany orosszlán” címszó Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I. Elisabeth-ut. 5.

Rövidkúrási szertár.

8800